

VERSLAG

over de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky betreffende het begrotingsjaar 2016, vergezeld van het antwoord van de gemeenschappelijke onderneming

(2017/C 426/03)

INHOUD

	<i>Paragraaf</i>	<i>Bladzijde</i>
INLEIDING	1-10	16
Oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky	1-2	16
Bestuursstructuur	3-5	16
Doelstellingen	6	16
Middelen	7-10	16
OORDEEL	11-23	17
Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen	12	17
Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen	13	17
Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen	14	17
Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen	15-17	17
Verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en onderliggende verrichtingen	18-22	18
BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BEHEER	24-31	18
Uitvoering van de begroting 2016	24	18
Meerjarige begrotingsuitvoering in het kader van KP7	25-27	19
Meerjarige begrotingsuitvoering in het kader van Horizon 2020	28-31	19
INTERNEBEHEERSINGSMATREGELEN	32-34	19
Internebeheersingskader	32	19
Beheer van Horizon 2020-subsidies	33	19
Monitoren en verrekenen van voorfinanciering	34	20
BIJLAGE — FOLLOW-UP VAN DE OPMERKINGEN VAN VOORGAANDE JAREN		21

INLEIDING

Oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky

1. De gemeenschappelijke onderneming voor de toepassing van het gezamenlijk technologie-initiatief in de luchtvaart (de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky), gevestigd te Brussel, werd in december 2007 binnen het zevende kaderprogramma voor onderzoek (KP7) opgericht voor een periode van tien jaar en werkt sinds 16 november 2009 op autonome wijze⁽¹⁾. Op 6 mei 2014 verlengde de Raad de looptijd van de gemeenschappelijke onderneming tot 31 december 2024⁽²⁾.

2. De Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky is een publiek-privaat partnerschap voor onderzoek en innovatie in de luchtvaart. De oprichtende leden van de gemeenschappelijke onderneming in het kader van de nieuwe verordening zijn de Europese Unie (EU), vertegenwoordigd door de Commissie, de industriële leiders van demonstratiemodellen van geïntegreerde technologie (Integrated Technology Demonstrators — ITD)/innovatieve vliegtuigdemonstratieplatforms (Innovative Aircraft Demonstrator Platforms — IADP)/horizontale terreinen (Transverse Areas — TA), en „kernpartners”, die zullen worden geselecteerd aan de hand van openbare vergelijkende oproepen⁽³⁾. De geassocieerde leden in de eerste fase van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky behouden hun status totdat hun onderzoeksactiviteiten die zijn geïnitieerd op grond van Verordening (EG) nr. 71/2008, zijn afgerond.

Bestuursstructuur

3. De bestuursstructuur van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky omvat de raad van bestuur, de uitvoerend directeur, de groep van vertegenwoordigers van de staten en de wetenschappelijke en technologische adviesraad.

4. De raad van bestuur bestaat uit een vertegenwoordiger van de Commissie namens de Unie, een vertegenwoordiger van elke industriële leider, een vertegenwoordiger van de kernpartners per ITD, een vertegenwoordiger van de geassocieerde leden per ITD en een vertegenwoordiger van de kernpartners per IADP. De raad van bestuur is het belangrijkste besluitvormende orgaan en verantwoordelijk voor de werkzaamheden van de gemeenschappelijke onderneming en het toezicht op haar activiteiten. De uitvoerend directeur is belast met het dagelijks beheer van de gemeenschappelijke onderneming.

5. De groep van vertegenwoordigers van de staten is een netwerk van nationale vertegenwoordigers van EU-lidstaten en andere landen; de groep adviseert over de strategische oriëntatie en de werkzaamheden van de gemeenschappelijke onderneming. De wetenschappelijke en technologische adviesraad bestaat uit wetenschappers en ingenieurs en geeft advies over technologische, ecologische en sociaal-economische kwesties.

Doelstellingen

6. Het kerndoel van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky is om de milieueffecten van luchtvaart-technologieën aanzienlijk te verbeteren en het concurrentievermogen van de Europese luchtvaart te versterken.

Middelen

7. De maximale EU-bijdrage aan de eerste fase van de onderzoeksactiviteiten en de administratieve kosten van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky is 800 miljoen euro via het zevende kaderprogramma voor onderzoek (KP7)⁽⁴⁾. Van dit bedrag wordt maximaal 400 miljoen euro toegewezen aan de ITD-leiders en tot 200 miljoen euro aan de geassocieerde leden. De ITD-leiders en de geassocieerde leden moeten een hoeveelheid middelen bijdragen die ten minste gelijk is aan de EU-bijdrage. Het resterende bedrag van ten minste 200 miljoen euro moet worden toegekend aan de kernpartners die worden geselecteerd aan de hand van vergelijkende uitnodigingen tot het indienen van voorstellen⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 71/2008 van de Raad van 20 december 2007 betreffende de oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky (PB L 30 van 4.2.2008, blz. 1).

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 558/2014 van de Raad van 6 mei 2014 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky 2 (PB L 169 van 7.6.2014, blz. 77).

⁽³⁾ Naar aanleiding van de eerste oproep voor kernpartners namen in 2015 76 nieuwe partners deel aan het programma, waardoor het aantal leden in de tweede fase van het Clean Sky-programma groter is dan in de eerste fase (66 geassocieerde leden). In 2015 deed de gemeenschappelijke onderneming een tweede oproep voor kernpartners.

⁽⁴⁾ Artikel 5, lid 1, van Verordening (EG) nr. 71/2008.

⁽⁵⁾ Artikel 13, lid 1, van de statuten van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky (bijlage I bij Verordening (EG) nr. 71/2008).

8. De EU-bijdrage aan de werkzaamheden in de tweede fase bedraagt maximaal 1 755 miljoen euro, die via Horizon 2020 moet worden betaald ⁽⁶⁾. De leiders en de kernpartners van de gemeenschappelijke onderneming moeten minstens 2 193,7 miljoen euro aan middelen bijdragen ⁽⁷⁾, waarvan minstens 1 228,5 miljoen euro aan bijdragen in natura aan de operationele activiteiten van de gemeenschappelijke onderneming en minstens 965,2 miljoen euro aan bijdragen in natura voor aanvullende activiteiten ⁽⁸⁾.

9. De administratieve kosten voor de tweede fase van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky (Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky 2 (CS2)) zijn beperkt tot 78 miljoen euro, die gedekt moeten worden door de financiële bijdragen, die op jaarbasis gelijkmatig worden verdeeld tussen de EU en de leden uit de private sector ⁽⁹⁾.

10. In 2016 bedroeg de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky 2 287,8 miljoen euro (2015: 246 miljoen euro). Op 31 december 2016 had de gemeenschappelijke onderneming 41 personeelsleden in dienst (2015: 36) ⁽¹⁰⁾.

OORDEEL

11. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming, die bestaat uit de financiële staten ⁽¹¹⁾ en de verslagen over de uitvoering van de begroting ⁽¹²⁾ betreffende het per 31 december 2016 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en de regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekening, zoals voorgeschreven door artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

12. Naar ons oordeel geven de rekeningen van de gemeenschappelijke onderneming over het op 31 december 2016 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van de gemeenschappelijke onderneming per 31 december 2016, van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig haar financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

13. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2016 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

14. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2016 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen

15. Overeenkomstig de artikelen 310-325 van het VWEU en het financieel reglement van de gemeenschappelijke onderneming is de leiding verantwoordelijk voor het opstellen en weergeven van de rekeningen op basis van de internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector, alsmede voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Deze verantwoordelijkheid omvat het ontwerpen, invoeren en in stand houden van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het opmaken en getrouw weergeven van financiële staten die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten. De leiding dient er ook voor te zorgen dat de in de financiële staten weergegeven activiteiten, financiële verrichtingen en informatie in overeenstemming zijn met de voorschriften waar ze onder vallen. De leiding van de gemeenschappelijke onderneming draagt uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen die ten grondslag liggen aan de rekeningen.

⁽⁶⁾ Artikel 3, lid 1, van Verordening (EU) nr. 558/2014.

⁽⁷⁾ Artikel 4, lid 1, van Verordening (EU) nr. 558/2014.

⁽⁸⁾ Zoals bepaald in artikel 4, lid 2, onder b), van Verordening (EU) nr. 558/2014, vallen aanvullende activiteiten buiten het werkplan van de gemeenschappelijke onderneming, maar dragen ze wel bij tot de doelstellingen van het gezamenlijke technologie-initiatief Clean Sky. Volgens artikel 4, lid 4, van de verordening moeten de kosten van aanvullende activiteiten worden gecertificeerd door een onafhankelijke extern controleur en worden deze niet onderworpen aan een controle door de gemeenschappelijke onderneming, de ERK of door een ander orgaan van de Unie.

⁽⁹⁾ Artikel 15, lid 2, van de statuten van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky (bijlage I bij Verordening (EU) nr. 558/2014).

⁽¹⁰⁾ Meer informatie over de gemeenschappelijke onderneming en haar activiteiten is te vinden op haar website: <http://www.cleansky.eu>

⁽¹¹⁾ De financiële staten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁽¹²⁾ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

16. Bij het voorbereiden van de rekeningen is de leiding verantwoordelijk voor het beoordelen van het vermogen van de gemeenschappelijke onderneming om haar activiteiten voort te zetten, voor het in voorkomend geval melden van kwesties die verband houden met de bedrijfscontinuïteit, en voor het hanteren van het continuïteitsbeginsel.

17. Degenen die belast zijn met governance, zijn verantwoordelijk voor de supervisie van het proces van financiële verslaglegging over de entiteit.

Verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en onderliggende verrichtingen

18. Onze doelstellingen bestaan erin redelijke zekerheid te verkrijgen over de vraag of de rekeningen van de gemeenschappelijke onderneming geen afwijkingen van materieel belang vertonen en of de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn, alsmede op basis van onze controle het Europees Parlement en de Raad of andere betrokken kwijtingsautoriteiten een betrouwbaarheidsverklaring te verschaffen over de betrouwbaarheid van de rekeningen en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Redelijke zekerheid is een hoge mate van zekerheid, maar geen garantie dat bij een controle een bestaande materiële afwijking of niet-conformiteit altijd zal worden opgespoord. Deze kan voortkomen uit fraude of fouten en wordt van materieel belang geacht indien hiervan, afzonderlijk of geaggregeerd, redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat deze invloed heeft op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze rekeningen nemen.

19. Een controle houdt in dat procedures worden uitgevoerd om controle-informatie te verkrijgen over de bedragen en mededelingen in de rekeningen en over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. De selectie van de procedures is afhankelijk van het oordeel van de controleur, dat een inschatting omvat van de risico's op afwijkingen van materieel belang in de rekeningen en op niet-conformiteit van materieel belang van de onderliggende verrichtingen met vereisten uit de wet- en regelgeving van de Europese Unie, hetzij door fraude, hetzij door fouten. Bij deze risico-inschatting wordt gekeken naar de internebeheersingsmaatregelen met betrekking tot de opstelling en getrouwe weergave van de rekeningen en naar de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen, om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar niet om een oordeel uit te spreken over de doeltreffendheid van de internebeheersingsmaatregelen. Een controle houdt tevens een beoordeling in van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor de financiële verslaglegging en van de redelijkheid van de door de leiding gemaakte boekhoudkundige schattingen, evenals een beoordeling van de algehele presentatie van de rekeningen.

20. Voor de ontvangsten verifiëren we de van de Commissie ontvangen subsidie en beoordelen we de procedures van de gemeenschappelijke onderneming voor het innen van vergoedingen en andere inkomsten.

21. Ten aanzien van de uitgaven onderzoeken we betalingsverrichtingen wanneer de uitgaven zijn gedaan, geboekt en goedgekeurd. Dit onderzoek betreft alle soorten betalingen (inclusief die voor de verwerving van activa) behalve voorschotten op het moment dat deze worden gedaan. Voorschotbetalingen worden onderzocht wanneer de ontvanger van de middelen het passende gebruik ervan aantoont en de gemeenschappelijke onderneming dit bewijs accepteert door het afwikkelen van de voorschotbetaling in hetzelfde jaar of later.

22. Bij de voorbereiding van dit verslag en oordeel hebben we rekening gehouden met de controlewerkzaamheden die de onafhankelijke extern controleur heeft verricht ten aanzien van de rekeningen van de gemeenschappelijke onderneming, zoals bepaald in artikel 208, lid 4, van het Financieel Reglement van de EU ⁽¹³⁾.

23. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan de oordelen van de Rekenkamer.

BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BEHEER

Uitvoering van de begroting 2016

24. De definitieve begroting 2016 die beschikbaar was voor de uitvoering van KP7- en Horizon 2020-programma's, omvatte vastleggingskredieten ad 310,5 miljoen euro en betalingskredieten ad 287,8 miljoen euro. De bestedingsgraad bedroeg 97,5 % voor de vastleggingskredieten en 87,9 % voor de betalingskredieten. De lagere uitvoeringsgraad van betalingskredieten is voornamelijk te wijten aan vertragingen bij de start van Horizon 2020-projecten en in het bijzonder aan de vertraagde ondertekening van een belangrijke subsidieovereenkomst met een lid van de gemeenschappelijke onderneming.

⁽¹³⁾ Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 298 van 26.10.2012, blz. 1).

Meerjarige begrotingsuitvoering in het kader van KP7

25. Van de 800 miljoen euro aan KP7-middelen die aan de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky waren toegewezen, had de gemeenschappelijke onderneming tegen eind 2016 voor 784,5 miljoen euro aan operationele vastleggingen en voor 754,7 miljoen euro aan operationele betalingen gedaan. De contante bijdrage van de EU aan de administratieve kosten bedroeg 13,9 miljoen euro. Aangezien de gemeenschappelijke onderneming niet langer het recht heeft om oproepen tot het indienen van voorstellen te doen in het kader van KP7, zullen de resterende vastleggingen worden aangewend voor de betaling van de definitieve kostendeclaraties van de leden, volgens de algemene stand van de uitvoering van elke ITD ⁽¹⁴⁾.

26. Van de 800 miljoen euro aan bijdragen in natura en contante bijdragen die andere leden aan de operationele activiteiten van de gemeenschappelijke onderneming moesten bijdragen, had de raad van bestuur aan het einde van 2016 554,7 miljoen euro aan bijdragen in natura gevalideerd en was er nog eens een bedrag van 33,5 miljoen euro gerapporteerd door de leden. De contante bijdragen van de leden aan de administratieve kosten bedroegen 14,5 miljoen euro.

27. Bijgevolg bedroegen de totale bijdragen van de leden aan de KP7-activiteiten van de gemeenschappelijke onderneming eind 2016 602,7 miljoen euro, vergeleken met een EU-bijdrage in contanten van 775,2 miljoen euro.

Meerjarige begrotingsuitvoering in het kader van Horizon 2020

28. Van de 1 755 miljoen euro aan Horizon 2020-middelen die aan de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky waren toegewezen, had de gemeenschappelijke onderneming tegen eind 2016 voor 694 miljoen euro aan vastleggingen en voor 282 miljoen euro aan betalingen gedaan (16 % van de toegewezen middelen). Het lagere niveau van de betalingen was gedeeltelijk terug te voeren op vertragingen in de onderhandelingen over de subsidieovereenkomsten in het kader van Horizon 2020.

29. Van de 1 229 miljoen euro die leden afkomstig uit de industrie aan de operationele activiteiten van de gemeenschappelijke onderneming moesten bijdragen, had de raad van bestuur aan het einde van 2016 39,2 miljoen euro aan bijdragen in natura gevalideerd en was er een bedrag van nog eens 104,0 miljoen euro gerapporteerd. De contante bijdragen van de leden afkomstig uit de industrie aan de administratieve kosten bedroegen 6,4 miljoen euro.

30. Van de 965,2 miljoen euro die leden aan de aanvullende activiteiten van de gemeenschappelijke onderneming moesten bijdragen, hadden de leden aan het einde van 2016 199,2 miljoen euro gerapporteerd en gecertificeerd, en was er nog eens 152,6 miljoen euro gerapporteerd.

31. Bijgevolg bedroegen de totale bijdragen van de leden afkomstig uit de industrie eind 2016 348,8 miljoen euro, vergeleken met de EU-bijdragen in contanten van 310,2 miljoen euro.

INTERNEBEHEERSINGSMAATREGELEN***Internebeheersingskader***

32. De Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky heeft procedures voor controles vooraf opgezet die zijn gebaseerd op financiële en operationele controles van stukken, en controles achteraf van kostendeclaraties voor subsidies. Deze controles zijn een belangrijk instrument om de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen te beoordelen, inclusief de bijdragen in natura en in contanten door de andere leden aan de gemeenschappelijke onderneming. Het restfoutenpercentage voor controles achteraf dat eind 2016 werd gerapporteerd door de gemeenschappelijke onderneming, bedroeg 1,51 % voor KP7-projecten en 0,95 % voor Horizon 2020-projecten ⁽¹⁵⁾.

Beheer van Horizon 2020-subsidies

33. Aan het einde van 2016, het derde jaar van uitvoering van Horizon 2020, had de gemeenschappelijke onderneming haar controlesystemen slechts gedeeltelijk geïntegreerd in de gemeenschappelijke subsidiebeheers- en monitoring-instrumenten voor Horizon 2020 van de Commissie.

⁽¹⁴⁾ Zie het verslag van Clean Sky over het begrotings- en financieel beheer 2015, blz. 22.

⁽¹⁵⁾ Jaarlijks activiteitenverslag van de Gemeenschappelijke Onderneming Clean Sky, blz. 123 en 124.

Monitoren en verrekenen van voorfinanciering

34. Eind 2016 had de gemeenschappelijke onderneming nog geen van de voorfinancieringsbetalingen (176 miljoen euro) verrekend die zij aan de deelnemers uit de industrie voor projecten in het kader van Horizon 2020-subsidieovereenkomsten had gedaan. Indien de gemeenschappelijke onderneming de voorfinancieringsbetaling regelmatig zou verrekenen met de staten van de gerapporteerde kosten van de leden, zou de gemeenschappelijke onderneming minder blootstaan aan financiële risico's.

Dit verslag werd door kamer IV onder leiding van de heer Baudilio TOMÉ MUGURUZA, lid van de Rekenkamer, te Luxemburg vastgesteld op haar vergadering van 19 september 2017.

Voor de Rekenkamer

Klaus-Heiner LEHNE

President

BIJLAGE

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Jaar	Opmerking van de Rekenkamer	Stand van de corrigerende maatregel (Afgerond/Loopt nog/Nog af te handelen/ N.v.t.)
	<i>Belangenconflicten</i>	
2015	In juli 2015 heeft de Commissie voor de gemeenschappelijke ondernemingen richtsnoeren gepubliceerd met betrekking tot regels inzake belangenconflicten, met inbegrip van een gemeenschappelijk model voor de verklaring inzake de afwezigheid van een belangenconflict, dat door de gemeenschappelijke onderneming moet worden opgenomen in haar procedures.	Afgerond

ANTWOORD VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE ONDERNEMING

28. Het lagere uitvoeringsniveau van het programma is het gevolg van het specifieke demonstratieprogramma, omdat de implementatie van een aantal complexe maatregelen en subsidies hiervoor meer tijd heeft geverg.

33. De GO CS2 heeft besloten door te gaan met het gebruik van de eigen subsidiebeheerapplicatie (subsidiebeheerinstrument, SBI), ontwikkeld onder KP7, omdat enkele van de vereiste kenmerken specifiek voor de subsidies aan CS2 niet beschikbaar waren in de gemeenschappelijke subsidiebeheerinstrumenten voor Horizon 2020, bijvoorbeeld de rapportage van bijdragen in natura.

De GO CS2 is met de respectievelijke EG-diensten begonnen met het implementeren van de nodige ontwikkelingen om de SOL's (subsidieovereenkomsten voor leden) tegen het eind van 2017 in de subsidiebeheer- en rapportage-instrumenten van Horizon 2020 te integreren. Om voor een soepele overgang tussen de twee systemen te zorgen, zal het huidige, door de GO ontwikkelde instrument in gebruik blijven totdat de migratie volledig is afgerond. Het ligt daarom in de bedoeling dat de rapportagecyclus van 2017 uitgevoerd zal worden in het SBI en dat de SOL's vanaf verslagperiode 2018 volledig zullen worden beheerd door de instrumenten van Horizon 2020.

34. Volgens de regels van Horizon 2020 (artikel 21 van de H2020-modelsubsidieovereenkomst) wordt de voorfinanciering in de laatste verslagperiode van het project of daarvoor alleen verrekend indien het totale bedrag van voorfinanciering en tussentijdse betalingen 90 % van het maximale subsidiebedrag overschrijdt. Tot 2016 werd deze algemene regel door de GO CS2 gevolgd voor de ondertekende SOL's voor Horizon 2020. Om financiële risico's te beperken, heeft de GO CS2 in 2017 het initiatief genomen de voorfinancieringsbetalingen voor de periode 2014-2016 voor lopende SOL's te verrekenen. Deze aanpak is overeengekomen met de begunstigen van de SOL's en wordt nu toegepast voor de betaling van de kostendeclaraties over 2016.
